

Motion till riksdagen 2017/18:3912

av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD)

med anledning av prop. 2017/18:8 Justering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen senast den 1 juli 2019 bör återkomma till riksdagen med en konsekvensanalys av den nya fåmansföretagsdefinitionen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen föreslår i propositionen att den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen i inkomstskattelagen (1999:1229) justeras. Förslaget innebär att vid en bedömning av om alla verksamma delägare ska anses som en enda delägare – och företaget därmed ska anses vara ett fåmansföretag – ska hänsyn även tas till delägarer eller någon närståendes verksamhet, dels i det företag som äger företaget som prövningen avser, dels i ett annat företag som ägs av det förstnämnda företaget. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Lagförslaget har sin grund i de särskilda regler för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag som finns i 57 kap. IL, de s.k. 3:12-reglerna. Reglerna infördes i samband med 1990 års skattereform och avser att förhindra att högre beskattade förvärvsinkomster omvandlas till lägre beskattade kapitalinkomster i syfte att sänka den totala skatten på ersättning från företaget. Detta har sin grund i Sveriges duala skattesystem.

Lagförslaget har sin grund i en dom från Högsta förvaltningsdomstolen meddelad den 6 februari 2017. Enligt regeringen ska lagförslaget förhindra möjligheterna att kringgå 3:12-reglerna enligt den konstruktion som varit aktuell i nämnda dom.

Det som föreslås i propositionen har inte analyserats tillräckligt. Regelrådet skriver att konsekvensutredningen är bristfällig.

3:12-regelverket är komplext och svårgenomträngligt. Det är svårt för företagare att ta till sig reglerna och tillämpa dem på ett korrekt sätt. Komplexa skatteregler innebär

en ökad administrativ börda för företagen som hindrar själva kärnverksamheten och i förlängningen hindrar jobb och tillväxt. Därför måste enkelhet och tydlighet alltid genomsyra ny skattelagstiftning.

Långsiktiga och förutsägbara regler är avgörande för företagens konkurrenskraft. Detta gäller särskilt inom skattelagstiftningen. Inte minst i en tid då nya branscher och nya former av företagande växer fram måste företagare veta hur deras verksamhet definieras. Den ändring i 3:12-reglerna som föreslås i propositionen riskerar att enskilda företag får svårigheter att själva veta hur deras verksamhet ska definieras.

Förändringar i 3:12-regelverket behöver göras med varsamhet, tydlighet och stort fokus på förutsägbarhet. Det regeringen nu föreslår är stora förändringar i ett regelverk som påverkar många av våra små och medelstora företag, de företag som skapar fyra av fem jobb i Sverige. Regeringen gör den här förändringen baserat på ett rättsfall och den särskilda situation som råder där för det särskilda företaget, och en sådan förändring gör regeringen med en bristfällig konsekvensanalys. Det är anmärkningsvärt och kräver att en konsekvensanalys görs snarast och presenteras för riksdagen.

För ett större och breddat företagande i Sverige är behovet av riskkapital stort. Det svenska statliga riskkapitalet utgör en mindre del. Enligt myndigheten Tillväxtanalys uppgick venture capital-investeringarna i Sverige till 2,3 miljarder kronor 2015 (varav de fem statligt kontrollerade förvaltarna stod för ca 0,5 miljarder), en minskning från föregående år. Sverige behöver mer riskkapital, inte mindre. Den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen skapar enligt remissinstanserna oklarheter kring förutsättningarna för riskkapitalisters skattesituation, vilket kan komma att påverka investeringsviljan i Sverige. Det finns således en risk, vilket inte berörs i propositionen, att lagförslaget resulterar i att tillgången till riskkapital minskar, vilket i förlängningen kan resultera i att färre företag startas. Det är en allvarlig konsekvens, vilket noggrant bör utredas och analyseras innan en sådan lagändring genomförs.

Lagförslagets konsekvensutredning är bristfällig. Detta är återkommande i de propositioner som regeringen lämnar till riksdagen. I konsekvensanalysen skrivs att lagförslaget avser ägarstrukturen i ett specifikt företag i Sverige. Däremot saknas en analys av vilka vidare effekter lagförslaget kan komma att få. Det är allvarligt att en sådan analys inte görs av regeringen, i synnerhet beträffande 3:12-reglerna som är så komplexa och påverkar många företag.

Riksdagen bör därför ge regeringen till känna att den ska genomföra en fullständig konsekvensanalys av ändringen i 57 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) och återkomma till riksdagen senast den 1 juli 2019.

Vi vill i sammanhanget understryka att regeringen vid ett flertal tillfällen lagt propositioner på riksdagens bord där genomförda konsekvensutredningar haft betydande brister liksom i några fall i praktiken saknats. Denna utveckling är oroande. Effekten riskerar att påverka rättssäkerheten genom att en betydande ökning av den administrativa bördan för skattebetalaren på sikt riskerar att få konsekvenser för skattesystemets legitimitet.

Per Åsling (C)

Cecilia Widegren (M)

Mathias Sundin (L)

Larry Söder (KD)